

Natuurtoets Tholen

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0490237.100
definitief revisie 01
6 juni 2025

Natuurtoets Tholen

projectnummer 0490237.100
definitief revisie 01
6 juni 2025

Auteur(s)

Opdrachtgever

BPD Ontwikkeling B.V.
Poortweg 2
2612 PA Delft

Gecontroleerd

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum
6 juni 2025

beschrijving
Definitief

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding & planvoornemen	4
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2.	Effectbeschrijving en -beoordeling	7
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	7
2.2	Effectbepaling voornemen	7
2.3	Soortbescherming	8
2.3.1	Afbakening relevante soortgroepen	8
2.3.2	Vogels	8
2.3.3	Zoogdieren – vleermuizen	14
2.3.4	Zoogdieren – overige zoogdieren	18
2.3.5	Amfibieën	23
2.3.6	Reptielen	26
2.3.7	Insecten	26
2.3.8	Kreeftachtigen en weekdieren	27
2.3.9	Zaadplanten, varens en bladmosse	27
2.3.10	Zorgplicht	28
2.4	Natura 2000	28
2.5	NNN	29
2.6	Beschermde houtopstanden	31
2.7	Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	31
3.	Conclusie & advies	32
3.1	Soortbescherming	32
3.1.1	Zorgplicht	33
3.2	Gebiedsbescherming	34
3.2.1	Natura 2000	34
3.2.2	NNN	34
3.3	Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap	34
3.4	Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	34
	Literatuurlijst	35
	Bijlage 1 Wettelijk kader	37
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	46
	Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF	49

1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

Initiatiefnemer is van plan de woonwijk Buitenzorg IV in Tholen te ontwikkelen met circa 295 woningen. De locatie Buitenzorg IV bevindt zich in de zuidwestelijke hoek van de kern Tholen. Het grenst met de zuid- en westzijde aan het buitengebied. In het kader van de ontwikkeling is het document 'Structuurvisie en voorbeelduitwerking stedenbouwkundig plan' (30-08-2024) opgesteld. Het stedenbouwkundig plan kan op basis van het geldende bestemmingsplan Buitengebied Tholen niet worden gerealiseerd. Voor het plan moet derhalve het (tijdelijk) omgevingsplan van de gemeente worden gewijzigd. In dat kader is voorliggend natuuronderzoek uitgevoerd.

Planning is dat in Q1 2026 het omgevingsplan in werking treedt. Daarna kan worden gestart met de uitvoering van het plan. Het moment van starten is nog onbekend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of houtopstanden (Omgevingswet (Ow), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In de figuren 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 1.2 is een impressie van het ontwerp weergegeven en in figuur 1.3 zijn de percelen binnen het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de omgeving. Bron ondergrond: PDOK-QGIS, 2024.

Figuur 1.2. Impressie ruimtelijke ontwikkeling, binnen de rode belijning.

Figuur 1.3. Percelen binnen het plangebied. Bron ondergrond: PDOK-QGIS, 2024.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of op de - in het kader van de Omgevingswet beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en houtopstanden aan de omgevingswet en overige beleidskaders. Tevens wordt hier kort aandacht besteed aan kansen voor de natuur;
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven. In bijlage 3 wordt een overzicht gegeven van bekende waarnemingen van rode lijst soorten in het plangebied.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.6 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan beschermde soorten onder de Omgevingswet (Ow), Natura 2000-gebieden, NNN en beschermde houtopstanden onder de Ow. In paragraaf 2.7 worden kansen voor het verhogen van de natuurwaarden in het plangebied uiteengezet.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.8 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Omgevingswet (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 1 november 2024 is vanaf circa 09:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 9 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd. Hierbij zijn de watergangen steekproefsgewijs bemonsterd met een RAVON schepnet, bomen met een verrekijker geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes en ook buiten het plangebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde ecologische waarden.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Alle bebouwing op de Postweg 7 wordt gesloopt;
- Alle bebouwing op de Postweg 9 wordt gesloopt;
- Alle agrarische functies op de percelen 1410 en 2140 worden verwijderd;
- Alle groene elementen binnen het plangebied worden verwijderd;

- Mogelijke verstoring door de uitvoering van de werkzaamheden.

Aangenomen wordt dat naast het plangebied gelegen natuurlijke waarden, zoals de bommenrij aan de Postweg, de aangrenzende watergangen en het bosschage gelegen tussen de Postweg 1, 3 en het plangebied, intact blijven.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Aangezien de watergang grenzend aan het zuiden van het plangebied niet wordt aangetast, worden effecten op zeezoogdieren uitgesloten. In algemene zin worden geen watergangen aangetast, waardoor ook effecten op beschermde vissoorten uitgesloten zijn.

2.3.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km)(NDFF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Buizerd	4
Huismus	2
Sperwer	4
Boomvalk	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Steenuil	1
Wespendief	4

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd omgevingsvergunningaanvraag flora- en fauna-activiteit moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals de sperwer en de ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals de huismus en de gierzwaluw) en overige soorten (zoals de grote gele kwikstaart en de steenuil).

Tijdens het terreinbezoek is in een houtwal een nest aangetroffen. Gezien de hoogte van de ligging van het nest (circa 3 meter), het formaat en de locatie van het nest kan niet worden uitgesloten dat het nest gebruikt kan

worden door boombroedende soorten zoals de sperwer en de ransuil. Door het voornemen wordt het nest vernietigd, of zal sprake zijn van een zodanige verstoring dat het nest in onbruik raakt. Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van het betreffende nest. In het onderstaande tekstkader staat beschreven hoe onderzoek wordt uitgevoerd, in figuur 2.2 is een foto van het nest weergegeven in figuur 2.6 de locatie van het nest.

In het plangebied zelf zijn voor roofvogels en uilen weinig foerageermogelijkheden aanwezig, in de vorm van muizen, die voor deze soorten bereikbaar zijn (buiten elementen zoals struweel). Het plangebied is daardoor geen essentieel foerageergebied voor soorten zoals de buizerd. Negatieve effecten op essentieel leefgebied zijn uitgesloten.

Vervolgstappen

Nader onderzoek naar jaarrond beschermde roofvogelnesten en het functionele leefgebied van de sperwer bestaat uit 4 gerichte terreinbezoeken in de periode maart tot en met half mei (met een minimale periode van 10 dagen tussen de bezoeken) (gebaseerd op het kennisdocument buizerd, BIJ12, 2017). Om ook te voldoen aan de broedperiodes van de ransuil dienen er minimaal 4 gerichte terreinbezoeken uit te voeren, waarvan twee tussen half maart en april (ransuil).

Figuur 2.2. Het betreffende nest.

In de opslagloodsen van de Postweg 9 zijn twee kerkuilkasten aanwezig. Zowel in de loodsen als het naastgelegen gebouw zijn duidelijke sporen aangetroffen die het gebruik van de kasten aantoont, waaronder twee kerkuileieren. Volgens de gebruiker van het perceel zijn hier al zeker sinds 2018 kerkuilen aanwezig. Op basis van de hoeveelheid sporen (krijtsporen, braakballen en veren) én de eieren is het gebruik van de locatie voor de voortplanting van kerkuilen aangetoond. Met het aantasten van het perceel dient een vergunning te worden aangevraagd. Elders in het plangebied zijn voor de kerkuil geen duidelijke foerageermogelijkheden aanwezig, zoals veldmuizen. Dit komt vrijwel zeker door het intensieve gebruik van de percelen voor de agrarische en fruitteelt. Geschikte foerageerlocaties zijn aanwezig ten noorden en zuidoosten van het plangebied, waardoor buiten de nestlocatie binnen het plangebied geen andere functies voor de kerkuil aanwezig zijn. In de figuren 2.3-2.5 zijn foto's van sporen van de kerkuil weergegeven, in figuur 2.6 de locaties van kerkuilactiviteit.

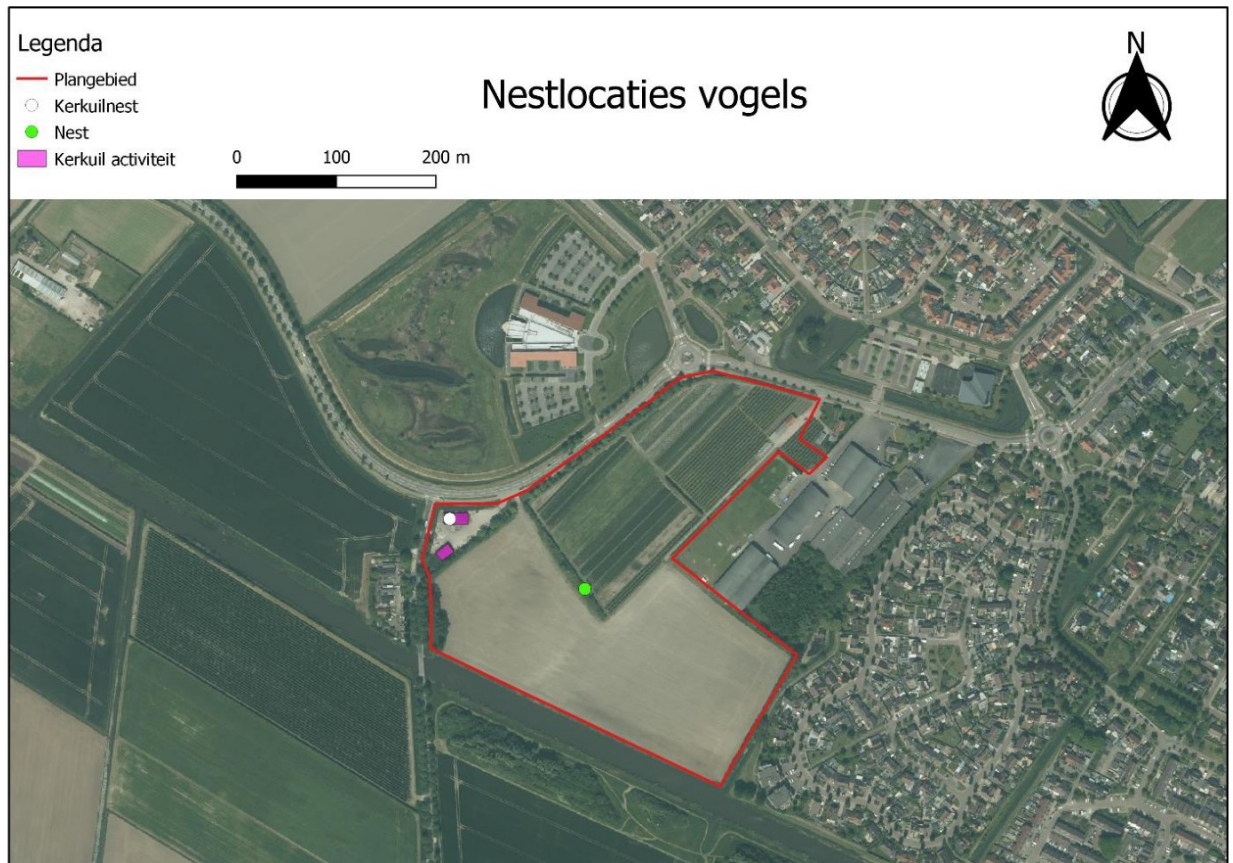
Figuur 2.3. Eén van de kerkuilnestkasten.

Figuur 2.4. Krijtsporen (vogelpoep) onder een van de nestkasten.

Figuur 2.5. Een kerkuilei, mogelijk gepredeerd door een marter.

Figuur 2.6. Belangrijke elementen van (mogelijke) jaar rondbeschermde nesten en essentiële elementen van jaar rond beschermde soorten binnen het plangebied. Bron ondergrond: PDOK-QGIS, 2024.

In het plangebied (en de directe omgeving) is bebouwing aanwezig. Op een deel van de bebouwing zijn ook dakpannen aanwezig. Er zijn echter geen geschikte plekken aangetroffen die gebruikt kunnen worden als nestlocatie voor de huismus. Ook zijn er geen openingen aanwezig die door de gierzwaluw gebruikt kunnen worden. Bewoners van de Postweg 5 hebben ook aangegeven geen van beide soorten al zeker tien jaar niet meer te hebben gezien. De aanwezigheid van nesten en leefgebied van de huismus en de gierzwaluw zijn uitgesloten.

Nestlocaties van de grote gele kwikstaart betreffen plekken zoals kunstwerken en tussen de wortels van bomen aan oevers van watergangen. Deze elementen zijn niet aanwezig in het plangebied, ook onder de brug van Oudelandsedijk zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig. Geschikt foerageergebied is in de watergang ten zuiden van het plangebied ook buiten de verstoringafstand van het voornemen wijd aanwezig. Effecten op de grote gele kwikstaart zijn uitgesloten.

Voor de ooievaar geldt dat deze met name broedt op palen specifiek aangelegd als nestlocaties voor ooievaars. Soms broedt de soort op bebouwing zoals boerderijen of in bomen. Deze elementen zijn ook niet aanwezig in het plangebied, eveneens is binnen het verspreidingsgebied van de soort ruim voldoende foerageergebied aanwezig. Effecten op deze soort zijn uitgesloten.

De steenuil heeft een beperkte actieradius tussen de 200 en 300 meter van het nest. De dichtstbijzijnde waarneming van de steenuil is op een afstand van 1,8 kilometer ten oosten van het plangebied. Het plangebied heeft ook weinig dekking en weinig zichtpunten voor de steenuil om te kunnen foerageren. Aanwezigheid en daarmee effecten op de steenuil zijn uitgesloten.

Broedlocaties voor de slechtvalk betreffen hoge (flat)gebouwen zoals kerken, welke niet in of direct naast het plangebied aanwezig zijn. Ook zijn er onvoldoende geschikte prooidieren aanwezig in het plangebied. Effecten op de slechtvalk zijn uitgesloten.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Categorie
Boomkruiper	5
Ekster	5
Groene specht	5
Huiszwaluw	5
IJsvogel	5
Koolmees	5
Pimpelmees	5
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Bosuil	5
Brilduiker	5
Eider	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Grauwe vliegenvanger	5
Grote bonte specht	5
Kleine bonte specht	5
Oeverzwaluw	5
Raaf	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Torenvalk	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zeearend	5

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (grote bonte specht, koolmees). Nesten van de categorie 5-vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens de terreinbezoeken zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. de roodborst). De bosschages en overige vegetatie in en rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze algemene soorten.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Ow (artikel 11.37 Bal). Indien nesten aanwezig zijn, mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen.

(circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Omgevingswet aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatiespecifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime
	Artikel 11.46 Bal
Gewone dwergvleermuis	X
Gewone grootoorvleermuis	X
Laatvlieger	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X
Watervleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

Alle soorten vleermuizen vallen onder de strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) van de Ow. De oudere schuur op adres Postweg 7 in het plangebied kan als verblijfplaats dienen voor gebouwbewonende vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis), zie ook figuur 2.7. Ook staat een boom in het centrum-westelijke deel van het plangebied met boomholtes, die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor boombewonende soorten zoals de rosse vleermuis, weergegeven in figuur 2.8. Als gevolg van de sloop van deze elementen worden mogelijk verblijfplaatsen vernield. Dit valt onder schadelijke handelingen onder de Ow. Om het gebruik van de elementen als verblijfplaats door vleermuizen al dan niet vast te kunnen stellen, is nader onderzoek volgens het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. Vleermuizen gebruiken hun verblijfplaats door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om het plangebied meerdere malen (minimaal vijf keer) verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober) te bezoeken voor het vleermuisonderzoek. In figuur 2.10 is de locatie van het gebouw weergegeven.

Ook is er een boom aan de Oudelandsedijk die boomholtes bevat (weergegeven in figuur 2.9). Deze boom staat echter buiten het plangebied, waardoor er geen sprake zal zijn van een directe impact op de boom. Verstoring is echter ook een overtreding van een verbodsbepaling, waardoor er geen sprake mag zijn van verstoring

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

elementen zoals belichting op de betreffende boom. Zolang belichting tijdens de uitvoerende en realiseerfase wordt voorkomen, is er geen sprake van een overtreding van een verbodsbepaling. Indien dit niet kan worden uitgesloten, dient de boom te worden onderzocht.

Om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen (zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis) aan te kunnen tonen, is nader onderzoek conform het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. Dit onderzoek bestaat uit minimaal vijf bezoeken verspreid over het actieve seizoen van de soorten (tussen april en oktober).

Figuur 2.7. In het gebouw zijn openingen aanwezig waarin vleermuizen verblijfplaatsen kunnen hebben. In deze foto betreft het de spouwmuuropening.

Figuur 2.8. De boom in het plangebied met holtes die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 2.9. De boom aan de Oudelandsedijk met de boomholtes.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

Met name langs het plangebied zijn elementen aanwezig die als vliegroute door vleermuizen kunnen worden gebruikt. Voor zover bekend worden deze elementen niet aangetast. Indien deze elementen intact blijven is er geen sprake van directe aantasting van (mogelijke) essentiële vliegroutes. Verstoring van vliegroutes kan worden voorkomen door geen versturende elementen zoals licht gedurende de uitvoerende en realiseerfase te plaatsen.

Figuur 2.10. Elementen binnen en naast het plangebied die gebruikt kunnen worden door vleermuizen. Bron ondergrond: PDOK-QGIS, 2023.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

In het plangebied is marginaal geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen, vanwege het zeer geringe oppervlak aan (en grotendeels afwezigheid van) opgaande beplanting, in combinatie met vegetatie dat prooidieren zoals nachtvliners aantrekt. Daarbij is geen sprake van unieke beplanting en/of structuren die enkel in het plangebied aanwezig zijn. In de omgeving van het plangebied is vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten.

2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDDF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zoogdieren
Wolf	X		
Eekhoorn		X	
Haas		X	
Boommarter		X	
Bunzing		X	
Damhert		X	
Hermelijn		X	
Konijn		X	
Wezel		X	

Op basis van geschikt habitat en regionale aanwezigheid is ook de steenmarter meegenomen in de toetsing.

Boommarter en steenmarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bosschages, maar kan ook voorkomen in kleinschalig cultureel landschap en wordt soms zelfs waargenomen in de bebouwde kom. Het eten bestaat uit insecten, vogels en eieren, kleine zoogdieren en aas en af en toe een eekhoorn (Zoogdierverseniging, 2024). De steenmarter is voornamelijk te vinden in de nabijheid van dorpen, boerderijen of in steden. De aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen zijn van belang (Zoogdierverseniging, 2024). De steenmarter maakt momenteel een stevige expansie richting het westen van het land, maar naar verwachting is er momenteel nog sprake van lage dichtheden van steenmarters in het westen van het land, die daardoor de beste verblijfplaatsen en territoria uitkiezen. De waarnemingen van de boommarter concentreren zich met name in de Brabantse Wal, met waarnemingen in de buitengebieden waar groenstructuren zoals houtwallen en bosschages aanwezig zijn. Tijdens het terreinbezoek is een kerkuilei aangetroffen die tekenen van predatie door een marter aantonen (zie figuur 2.5). Gezien het formaat van de bek die het ei gebroken moet hebben, betreft de predator een dier van een minimaal het formaat bunzing, waardoor de boommarter en de steenmarter ook niet uitgesloten kunnen worden. De boommarter lijkt echter een bepaalde mate aan voldoende groen/bosschage nodig te hebben, terwijl steenmarters zich makkelijker kunnen aanpassen in bebouwde omgevingen. Op basis van biotoop wordt daarom de boommarter uitgesloten, maar kan de aanwezigheid van de steenmarter niet uitgesloten worden. In het onderstaande tekstkader staat een protocol voor onderzoek naar de steenmarter beschreven.

Officieel bestaat er geen onderzoeksprotocol voor de steenmarter. Antea Group heeft daarom een eigen effectieve onderzoeksprotocol opgesteld: de onderzoeksperiode voor de steenmarter is in de periode half maart tot half oktober, waarbij onderzoek wordt uitgevoerd met cameravallen. Deze worden voor een periode van minimaal vier weken ingezet. Dit protocol kan worden gecombineerd met onderzoek naar de kleine marterachtigen.

Bunzing

Bunzingen komen vooral voor in openingen van gemixte en bladverliezende bossen die gekenmerkt worden door grote bladeren. Ze houden niet van dichte bebossing en vermijden over het algemeen naaldbossen. Ze komen op zowel droge als natte grond voor maar hebben een voorkeur voor natte gebieden en nieuw bos waar nog successie plaatsvindt. Bunzingen hebben een voorkeur voor zowel natuurlijke (uiterwaarden) als door de mens geschapen (agrarische) half open landschappen. 's Winters trekken bunzingen meer naar bewoonde gebieden. Bunzingen gebruiken rustplaatsen boven de grond en uitgegraven holen (verblijfplaatsen) onder de grond. Deze kunnen uit meerdere kamers bestaan, maar zijn vrij simpel en opportunistisch bezet. Ze maken gebruik van elk hol waar ze doorheen passen. Nesten zijn vaak in konijnenburchten waarvan de oorspronkelijke bewoners eerst zijn opgegeten (BIJ12, 2024). Voor de bunzing zijn meer foerageer- en verblijfplaatsmogelijkheden naast en in het plangebied aanwezig, waarbij de greppels aan de westelijke kant

aan de Postweg en de Oudelandsedijk, de houtwallen, het struweel aan de oostelijke kant grenzend aan Postweg 3 en de bosschage en de bosschage zelf mogelijke verblijfplaatsen bevat. Foerageermogelijkheden in het plangebied zijn wel meer beperkt, waarbij deze met name aanwezig zijn in de eerder genoemde mogelijke verblijfloccaties aanwezig zijn. Een belangrijk foerageergebied buiten het plangebied is het perceel ten westen van het plangebied, naast het gemeentehuis waar onder andere een populatie rugstreeppadden aanwezig is (zie meer hierover in de paragraaf 2.3.5 Amfibieën). Dit is voor een bunzing een korte afstand van het plangebied, waardoor verblijfplaatsen in het plangebied zelf realistisch zijn. De aanwezigheid van leefgebied en verblijfplaatsen van de bunzing kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van de bunzing aan te tonen of uit te sluiten. In de figuren 2.11 – 2.13 zijn foto's van geschikte locaties voor de bunzing weergegeven, in figuur 2.14 een kaart met geschikt leefgebied voor de bunzing.

Hermelijn

Hermelijnen komen voor in allerlei gebieden, waaronder weilanden, klein cultureel landschap, duinen, langs beken en rivieren in beboste gebieden. Hermelijnen hebben een voorkeur van nattere gebieden en vermijden eerder droge gebieden. De aanwezigheid van grotere prooidieren zoals konijnen en woelratten zijn belangrijk voor de aanwezigheid van de soort (BIJ12, 2024). Voor de hermelijn zijn voldoende potentiële verblijfplaatsen aanwezig, vergelijkbaar zoals eerder beschreven voor de bunzing. De foerageermogelijkheden zijn echter beperkt, met alleen mogelijk foerageergebied aan de zuidelijke kant langs de watergang waar de aanwezigheid van soorten zoals woelratten niet uitgesloten kan worden. Dit betreft echter een zeer beperkt deel van het plangebied. Geschikter leefgebied is meer aanwezig ten zuiden van het plangebied, waar de percelen meer aaneengesloten zijn of barrières met name uit kleine watergangen zoals sloten bestaat. Hoewel dus een klein deel van het plangebied mogelijk geschikt is voor de hermelijn vormt dit maar een fractie van wat een hermelijn aan realistisch leefgebied nodig heeft om te kunnen bestaan. De barrières zijn te groot voor een hermelijn om de zuidelijke oever echt als leefgebied toe te passen. De aanwezigheid van de hermelijn in het plangebied is uitgesloten.

Wezel

Wezels komen met name voor in cultuurlandschap, maar ook in bossen, duinen, natuurlijke graslanden zoals uiterwaarden, weide en akkerland. Ze worden ook binnen de bebouwde kom waargenomen in gebieden zoals tuinen, oevers en langs spoorlijnen. Potentiële verblijfplaatsen zijn gevarieerd in eigenschappen, zolang deze droog, geïsoleerd en in dekking liggen. Voorbeelden zijn muizenholen, burchten, mollenstelsels en holtes tussen de wortels van bomen (BIJ12, 2024). Voor de wezel zijn meer foerageer- en verblijfplaatsmogelijkheden naast en in het plangebied aanwezig, waarbij de greppels aan de westelijke kant aan de Postweg en de Oudelandsedijk, de oever langs de zuidelijk gelegen watergang, de houtwallen, het struweel aan de oostelijke kant grenzend aan Postweg 3 en de bosschage en de bosschage zelf mogelijke verblijfplaatsen bevat. Foerageermogelijkheden in het plangebied zijn wel meer beperkt, maar kunnen voldoende zijn voor de aanwezigheid van wezels. De aanwezigheid van leefgebied en verblijfplaatsen van de wezel kunnen niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van de wezel aan te tonen of uit te sluiten. In de figuren 2.11 – 2.13 zijn foto's van geschikte locaties voor de wezel weergegeven, in figuur 2.14 een kaart met geschikt leefgebied voor de wezel.

Er dient onderzoek uitgevoerd te worden naar de bunzing en de wezel. Dit kan worden gedaan door middel van het uitvoeren van onderzoek op basis van cameravallen, die in de periode juni-half november wordt uitgevoerd. De richtlijnen voor het uitvoeren van deze onderzoeken zijn op basis van het kennisdocument (BIJ12, 2024). Dit onderzoek kan worden gecombineerd met onderzoek naar de steenmarter.

Figuur 2.11. De zuidelijke oever.

Figuur 2.12. Een takkenhoop in het struweel die mogelijk als verblijfplaats wordt gebruikt.

Figuur 2.13. Het struweel aan de rand van de Postweg 3.

Figuur 2.14. Geschikte leefgebieden van de bunzing en de wezel in- en naast het plangebied.

Damhert

Het damhert komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden. Dit type leefgebied is vrijwel niet aanwezig in- en naast het plangebied. Een bezoek aan de aangrenzende bosschage leverde ook geen waarnemingen van de damhert op. De aanwezigheid van het damhert in het plangebied is uitgesloten.

Eekhoorn

De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van beboste gebieden. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is, komt de eekhoorn ook voor in bebouwd gebied. De voorkeur gaat uit naar ouder bos, omdat daar meer voedsel- en nestgelegenheid is. Er is nauwelijks geschikt leefgebied aanwezig voor de eekhoorn. Alleen de bosschage vormt in potentie gebied voor verblijfplaatsen, met mogelijk foerageergebied in de aangrenzende woonwijk – al zijn er geen eekhoornnesten in deze bosschage aangetroffen. Hoewel de eekhoorn in Tholen aanwezig is, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen en leefgebied in het plangebied uitgesloten.

Haas

Oorspronkelijk is de haas een steppebewoner, met in Nederland een voorkeur voor kleinschalige grasvelden en bouwland, akkers, weilanden en open velden (Zoogdierverseniging, 2024). Ze komen ook voor in beboste gebieden, heide en kwelders. Hun rustplaatsen bestaan uit legers, ondiepe uithollingen, die aanwezig zijn in bosranden, windkeringen, ruigezomen, heggen en hoog gras. 's Winters eten ze grassen, 's zomers kruiden en landbouwproducten. Geschikte locaties voor legers zijn aanwezig in de iets ruigere delen van het plangebied, vergelijkbaar met de mogelijke verblijfplaats en foerageerlocaties voor de bunzing en de wezel. Het potentiële leefgebied is krap, maar de agrarische percelen en de delen waar grassen groeien vormen toch voldoende foerageergebied voor de haas. De aanwezigheid van deze soort kan niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van deze soort uit te sluiten.

Er is geen specifiek onderzoeksprotocol voor de haas beschikbaar in de provincie Zeeland, daardoor is het protocol van Utrecht (provincie Utrecht, 2024) aangehouden. Het onderzoek betreft twee veldbezoeken in de periode februari – oktober, waarvan één bezoek tussen april en juli, met minimaal 10 dagen tussen de bezoeken. Het betreft nachtbezoeken, waarbij met een warmtekijker moet worden gezocht naar aanwezige hazen. Deze nachtbezoeken dienen tussen zonsondergang en 3,5 uur na zonsondergang plaats te vinden. De bodemtemperatuur mag niet hoger zijn dan 15 graden zijn. Strategische punten dienen te worden gekozen om hazen te kunnen waarnemen, waarbij tien minuten op elk punt dien te zijn gepost.

Konijn

Konijnen leven in hopen en hebben daarom een voorkeur voor zanderige bodems, waarin kan worden gegraven. De voorkeur van leefgebied ligt daarom bij halfopen landschappen zoals perken, tuinen en bosranden. Konijnen vermijden vochtige terreinen zoals moerassen, veengebieden of (zwarte) klei, omdat het in deze biotopen niet mogelijk is om hopen te graven. De bodem van het plangebied bevat klei, waardoor het plangebied onvoldoende geschikt is voor het maken van burchten voor konijnen. Ook zijn er geen sporen van konijnen aangetroffen in en naast het plangebied. De aanwezigheid van het konijn is uitgesloten.

Wolf

Wolven leven in heel verschillende leefgebieden, van toendra en steppen tot aan bos- en cultuurlandschap. Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. De soort is echter een ‘cultuurvolger’ en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen. Deze gebieden bieden namelijk vaak veel dekking en er leven veel reeën. De wolf heeft een grote behoefte aan drinkwater (omdat hij dagelijks lange afstanden loopt) en komt dus weinig voor in droge landschappen. De wolf is een opportunist. Hij eet knaagdieren, haasachtigen, hoefdieren, vogels en aas. Grotere prooidieren zijn eland, edelhert, wild zwijn, rendier, bever en ree. Indien voldoende aanwezig vormen hoefdieren de belangrijkste prooidieren die langdurig achtervolgd worden (Zoogdierverseniging, 2024). Voor de wolf is ruim onvoldoende rust- en foerageergebied aanwezig in het plangebied. Ook is de geschiktheid van het plangebied als deel van het leefgebied voor de wolf verwaarloosbaar. Bovendien heeft voor zover bekend de wolf geen vastgesteld leefgebied in de provincie Zeeland. De aanwezigheid van de wolf in het plangebied is uitgesloten.

Overige beschermde zoogdiersoorten worden niet in het plangebied verwacht.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als de bosmuis en de egel. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Zeeland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde amfibieën
Rugstreeppad	X		
Alpenwatersalamander		X	
Bruine kikker			X

Vanwege de afwezigheid van wateren in het plangebied, is er enkel sprake van effecten op landbiotoop. Amfibiesoorten overwinteren op het land (kikkers, padden, salamanders) of in het water (de vinpootsalamander

en bij uitzondering enkele salamandersoorten zoals de kamsalamander en de kleine watersalamander). Amfibieën die op het land overwinteren verblijven in muizenholletjes, onder stapels stenen/hout en in bosschages.

Alpenwatersalamander

Alpenwatersalamanders zijn niet kieskeurig betreft het voortplantingsbiotoop. In het voorjaar kan de soort in allerlei verschillende type wateren worden aangetroffen, zolang deze niet te snel stromend of rijk aan vis zijn (RAVON, 2024). Het natuurlijke verspreidingsgebied van de Alpenwatersalamander is in Noord-Brabant, Limburg en waarschijnlijk deels in Drenthe. De provincie Zeeland valt daarbuiten waardoor Alpenwatersalamanders in deze provincie als 'niet wild' (uitgezet) worden gezien (RAVON, 2023). Hierdoor geldt indien er Alpenwatersalamanders aanwezig zijn niet de bescherming van Art. 54 Bal, maar alleen de algemene zorgplicht.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een pioniersoort en komt voornamelijk voor in gebieden met een hoge dynamiek, bijvoorbeeld bij door mensen verstoorde terreinen. Daarbij geeft de soort de voorkeur aan tijdelijke ondiepe wateren zoals greppels of rijsporen. Verspreid over Tholen zijn verschillende waarnemingen gedaan van de rugstreeppad, waaronder van kooractiviteiten ten westen van het plangebied (zie figuur 2.15 voor een foto, 2.16 voor de locatie op kaart). De poel ten oosten van het plangebied, grenzend aan de woonwijk is een diepere poel waarin onder andere driedoornige stekelbaarzen zitten waardoor geschiktheid als voortplantingsbiotoop is uitgesloten. De bewoners van de Postweg 5 hebben aangegeven dat rugstreeppadden aanwezig zijn op hun terrein, wat gezien de nabijheid van het voortplantingsbiotoop logisch is. Hoewel er in het plangebied geen voortplantingsbiotoop aanwezig is, is dus onderzoek naar het gebruik van zomerbiotoop binnen het plangebied wel noodzakelijk. Indien zomerbiotoop is aangetoond kan ook de aanwezigheid van winterbiotoop niet worden uitgesloten. Winterbiotoop wordt bepaald op basis van expert judgement en vergt geen verder onderzoek.

Onderzoek naar zomerbiotoop van de rugstreeppad dient uitgevoerd te worden in de periode half april tot en met september, waarbij amfibieplaten dienen te worden gebruikt én er zichtwaarnemingen van individuen moeten worden gemaakt. In totaal dienen in deze periode vier bezoeken uitgevoerd te worden, waarbij er minimaal één week tussen de bezoeken zit. De platencontrole dient overdag/begin van de avond en de zichtwaarnemingen tussen zonsondergang en middernacht gemaakt te worden (NGB, 2023).

Figuur 2.15. Het perceel waar opnames van koorzangen van de rugstreeppad zijn gemaakt.

Figuur 2.16. Waarnemingen van kooractiviteiten van de rugstreeppad. Bron ondergrond: PDOK-QGIS, 2023.

Op basis van het terreinbezoek worden door regionale afwezigheid overige beschermde amfibieën niet verwacht.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten zoals de bruine kikker en de gewone pad. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Zeeland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.10 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.6 Reptielen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van reptielen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.6. Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Levendbarende hagedis		X

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis komt voor in redelijk dicht begroeide gebieden, zoals (vochtige) heide, veen, schraal grasland, open plekken in bossen en rijk begroeide bosranden. De soort is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarbinnen open zon beschenen, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingsmogelijkheden. De levendbarende hagedis is niet aanwezig op het eiland Tholen, de betreffende waarnemingen zijn gemaakt in de provincie Noord-Brabant (Verspreidingsatlas, 2024; NDFF, 2024). Door de aanwezigheid van het waterlichaam Eendracht is het eiland en daarmee het plangebied onbereikbaar voor de levendbarende hagedis. De aanwezigheid van de soort binnen het plangebied is uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde reptielen niet verwacht door regionale afwezigheid en het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.7 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7. Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime	
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX
Grote vos		X
Teunisbloempijlstaart	X	

Grote vos

De grote vos is een niet honkvaste, zwervende vlindersoort. De soort is met name te vinden in bosrijke omgevingen, langs bosranden, boomgaarden en in bossen zelf. De soort heeft met name de iep als waardplant, maar ook de zoete kers, populier en een aantal wilgensoorten (De Vlinderstichting, 2024).

Er zijn geen waardplanten aanwezig binnen het plangebied, eveneens in de bosschage naast het plangebied zijn er geen mogelijke overwinteringsplekken aanwezig. De aanwezigheid van rupsen en overwinteringslocaties van de grote vos zijn uitgesloten, waarmee effecten op de soort zijn uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart is een warmteminnende nachtvlinder die door klimaatverandering zich steeds meer noordelijk verspreid. Zowel de rupsen als de vlinder houden van open plekken die in de zon liggen, in vochtige bossen, bosranden en warmen open plekken. De soort wordt ook in stedelijk gebied waargenomen. Vanwege

de variatie aan waardplanten is het leefgebied van de soort vrij divers (De Vlinderstichting, 2024). Er lijkt geen link te bestaan tussen de aanwezigheid van de imago's en de rupsen: zelden worden beiden in hetzelfde gebied waargenomen.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen gedaan van waardplanten zoals de grote kattenstaart en harig wilgenroosje. Het veldbezoek zelf is uitgevoerd in een periode waarin de waardplanten van de teunisbloempijlstaart niet bloeien, waardoor er niet kon worden gecontroleerd of er waardplanten aanwezig zijn. Gezien mogelijk geschikt biotoop, met name aan de randen van de percelen zoals de zuidelijke kant, de aanwezigheid van de waardplanten niet kan worden uitgesloten. Er dient in de bloeiperiode van deze soorten een veldbezoek uitgevoerd te worden. Wanneer de aanwezigheid van de waardplanten wordt aangetoond dient nader onderzoek naar de teunisbloempijlstaart uitgevoerd te worden.

Tussen juni en september dient een veldbezoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van waardplanten van de teunisbloempijlstaart: het harig wilgenroosje, basterdwederik, teunisbloem en de grote kattenstaart. Bij aantonen van waardplanten dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de teunisbloempijlstaart volgens het Onderzoeksprotocol vlinders en libellen (Natuurtoets Tholen, 2023). Dit betreft het zoeken naar rupsen, tweemaal in juli en eenmaal in de eerste helft van augustus.

Overige beschermde soorten

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.8 Kreeftachtigen en weekdieren

Er zijn geen waarnemingen van beschermde kreeftachtigen en weekdieren in de omgeving van het plangebied. Eveneens wordt er door het voornemen geen leefgebied van beschermde kreeftachtigen en weekdieren aangetast. Effecten op deze soorten zijn uitgesloten.

2.3.9 Zaadplanten, varens en bladmossen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van zaadplanten, varens en bladmossen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.8. Overzicht van waargenomen zaadplanten, varens en bladmossen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 5 km) (NDFF, 2019-2024).

Soort	Beschermingsregime		
	Art. 11.46 Bal	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX	Art. 11.54 Bal en Bijlage IX Vrijgestelde zaadplanten, varens en mossen
Bokkenorchis		X	
Grote leeuwenklauw		X	

Bokkenorchis

De bokkenorchis groeit op zonnige of half beschaduwde locatie, op matig droge tot matig vochtige, voedselarme, kalkrijke en humushoudende grond waarbij de bodem uit zand en mergel bestaat. Dit type biotoop is niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de bokkenorchis is uitgesloten.

Grote leeuwenklauw

De grote leeuwenklauw groeit op open plaatsen met vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde en matig voedselrijke tot voedselrijke kalkhoudende grond. Dit type biotoop is niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de grote leeuwenklauw is uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zaadplanten, varens en bladmossen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.10 Zorgplicht

In het plangebied kunnen soorten zoals de bosmuis, egel en de bruine kikker aanwezig zijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht voor de Omgevingswet (Ow) in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Zo moet een initiatiefnemer een beeld hebben van de (bijzondere) natuurwaarden op en nabij het plan- of projectgebied. In het kader van de specifieke zorgplicht dient een initiatiefnemer in het geval van verslechterende effecten actief te anticiperen op het voorkomen of verzachten van deze effecten.

Onder de Ow dient onder andere extra aandacht besteed te worden aan soorten van de Rode Lijsten. Provincies kunnen onder de Ow beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. De Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn, zijn opgenomen in Bijlage 3.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.9.

Tabel 2.9. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien, één richting op. In struweel kijken naar de aanwezigheid van egels en indien aangetroffen verplaatsen in dekking buiten het plangebied.
Amfibieën	Verplaatsen indien aangetroffen tijdens de werkzaamheden

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Zoommeer en ligt op circa 1,3 kilometer afstand ten zuidoosten van het plangebied (zie figuur 2.17). Dit gebied is aangewezen op basis van de Vogelrichtlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog drie andere Natura 2000-gebieden. Het betreft Oosterschelde, Markiezaat en de Brabantse Wal (zie figuur 2.17).

Figuur 2.17. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Bron: AERIUS-calculator, versie 2024.0.1.

Bij voorliggend planvoornemen is er zowel sprake van een realisatiefase als gebruiksfase. Er kan daardoor sprake zijn van zowel tijdelijke als permanente effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van de storingsfactoren, zoals verdroging of geluid- en lichtverstoring, met uitzondering van verzuring en vermesting. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermesting en verzuring door stikstofdepositie tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase niet op voorhand uit te sluiten. De enige manier om inzicht te krijgen in de aard en omvang van het effect van stikstofdepositie als gevolg van de werkzaamheden, is het uitvoeren van een stikstofberekening met behulp van AERIUS Calculator. Geadviseerd wordt dan ook om een dergelijke berekening uit te voeren.

Indien uit de AERIUS-berekening volgt dat er als gevolg van het voornemen een verhoogde stikstofdepositie plaats vindt op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden, dient dit ecologisch te worden beschouwd door middel van een ecologische Voortoets Stikstof.

Er dient een AERIUS-berekening voor de aanlegfase en de gebruiksfase te worden opgesteld.
Indien sprake is van een toename in stikstofdepositie, dient een ecologische Voortoets Stikstof te worden opgesteld.

2.5 NNN

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het plan grenst aan de zuidzijde aan een NNN-gebied. Zie ook figuur 2.18. In de provincie Zeeland is sprake van toetsing van mogelijke effecten op NNN als gevolg van externe werking.

Het NNN gebied ligt minimaal 32 meter van het voornemen af, het natuurdoeltype betreft haagbeuken- en essenbos en functioneert momenteel als stadspark (dorpsbos) voor de stad Tholen. Het NNN ligt op ruim voldoende afstand van mogelijke externe verstoringseffecten zoals lichtvervuiling en geluid. Vanwege de ligging van de watergang tussen het plangebied en het NNN is er ook geen sprake van mogelijke aantasting van de bodem, omdat de watergang als een barrière functioneert. Hierdoor is ook geen sprake van aantasting van bijvoorbeeld de wortels van bomen, of verandering van de grondwaterstand en dergelijke effecten.

De aanwezige soorten in dit gebied zijn door het gebruik als dorpspark reeds verstoord door menselijke activiteiten.

Effecten op het NNN vanwege het plan zijn hierdoor uitgesloten.

Figuur 2.18. Ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN. Bron: Provincie Zeeland, 2024.

2.6 Beschermde houtopstanden

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig. Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden geen houtopstanden gekapt. Ook staan er geen houtopstanden in de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden waardoor negatieve effecten kunnen optreden. Een nadere toetsing beschermde houtopstanden is daarom niet nodig. Zie ook figuur 2.19.

Figuur 2.19. Ligging van het plangebied ten opzichte van binnen (bruingrijs gekleurd) en buiten de bebouwde kom obv bescherming van houtopstanden. Bron: Provincie Zeeland, 2024.

Wel dient mogelijk rekening gehouden te worden gehouden met het aanvragen van een kapvergunning in de gemeente Tholen. Dit betreft bomen die worden omgezaagd, gerooid of hevig gesnoeid vanaf een dikte van 40 centimeter. De gemeente kan aanvragen afwijzen voor bomen die een bepaalde natuurwaarde, landschappelijke waarde, waarde voor stads- en dorpschoon, beeldbepalende waarde en/of cultuurhistorische waarde hebben.

2.7 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Het meenemen van biodiversiteit, door het behouden van aanwezige natuurwaarden en deze te vergroten, verbeteren of verbinden, kan van grote meerwaarde zijn binnen een project. Het kan zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving en levert integrale kansen ten aanzien van duurzaamheids- en klimaatadaptatie doelen, zoals waterretentie, hittestress beperking, luchtzuivering, etc. Daarnaast kan het bijdragen aan acceptatie van het plan door de omgeving/omwonenden.

Binnen het plan zijn er diverse mogelijkheden voor het toevoegen van natuurwaarden en daarmee biodiversiteit. Hierbij kan gedacht worden het versterken van de aanwezige groenstructuur door aanplant van inheemse bomen en struiken of de ontwikkeling van kruidenrijke- en bloemrijke vegetaties, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, het plaatsen van verblijfplaatsen/nestplaatsen voor soorten zoals vleermuizen, gierzwaluwen, bunzingen en wezels. Ook kan aanvullend (voortplantings)biotoop voor soorten zoals de rugstreeppad worden aangelegd. Indien gewenst kunnen deze mogelijkheden verder worden uitgewerkt in een biodiversiteitsadvies.

3. Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Ow) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, vogels met jaarrond beschermde nesten, vleermuizen, de bunzing, wezel, haas, rugstreeppad en de teunisbloempijlstaart. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Ow aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest (kerkuil, sperwer, ransuil)	Ja, nestlocaties en voortplanting aangetoond van de kerkuil, mogelijk jaarrond beschermd boomnest aanwezig in het plangebied	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Noodzakelijk voor de kerkuil, nog onzeker voor het aangetroffen boomnest
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in opgaande begroeiing	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) - verblijfplaatsen	Holtes in bomen geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen, aantal aanwezige openingen in de Postweg 7	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3	Nog onzeker
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) – essentiële vliegroutes	Mogelijk aanwezig aan de randen van het plangebied	Nee, mits treffen maatregelen	Zie tabel 3.3	Nee, indien advies wordt opgevolgd
Zoogdieren (steenmarter)	Mogelijk aanwezig in het plangebied	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onzeker
Zoogdieren (bunzing, wezel)	Geschikt leefgebied en mogelijke verblijfplaatsen aanwezig	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onzeker
Zoogdieren (haas)	Geschikt leefgebied en mogelijke legerlocaties aanwezig	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onzeker
Amfibieën (rugstreeppad)	Ja, aanwezig zomerbiotoop	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onzeker
Insecten (teunisbloempijlstaart)	Mogelijk waardplanten aanwezig in het plangebied	Ja, zie tabel 3.2	Nader te bepalen	Nog onzeker
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.4			

In tabel 3.1 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar mogelijk jaarrond beschermde boomnesten, vleermuisverblijfplaatsen, de steenmarter, bunzing, wezel, haas, rugstreepad en de teunisbloempijlstaart. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Boombroedende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest	Uitvoeren van minimaal vier veldbezoeken tussen half maart-augustus.
Vleermuizen (verblijfplaatsen)	Uitvoeren van minimaal vijf veldbezoeken volgens het meest recente vleermuisprotocol.
Steenmarter	Uitvoeren van cameravalonderzoek in de periode half maart-half oktober (kan worden gecombineerd met onderzoek naar de bunzing en de wezel)
Bunzing, wezel	Het uitvoeren van cameravalonderzoek in de periode juni-half november.
Haas	Uitvoeren warmtebeeldcamera-onderzoek in de periode februari-oktober
Rugstreepad (zomerbiotoop)	Amfibieënplaten controleren én zichtwaarnemingen maken in de periode half april – september.
Teunisbloempijlstaart	Zoeken naar waardplanten in de periode juni-september. Indien aangetroffen, onderzoek uitvoeren naar de teunisbloempijlstaart uitvoeren met drie veldbezoeken uitvoeren in de periode juli-augustus.

In tabel 3.3 is aangegeven dat een overtreding van de Ow voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Ow te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen
Vleermuizen (verblijfplaats, vliegroutes)	Geen verlichting schijnen of uitstralen op de boom aan de Oudelandsedijk, geen verlichting schijnen of uitstralen naar mogelijke vliegroutes.

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.10 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien, één richting op. In struweel kijken naar de aanwezigheid van egels en indien aangetroffen verplaatsen in dekking buiten het plangebied.
Amfibieën	Verplaatsen indien aangetroffen tijdens de werkzaamheden

Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF in het plangebied. Door middel van de maatregelen beschreven in tabel 3.4 kunnen op negatieve effecten worden gemitigeerd op (een deel van) de opgenomen Rode Lijst soorten. Zie ook paragraaf 3.4 voor kansen voor natuurwaarden. Ook hier kunnen (Rode Lijst) soorten van profiteren.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, de Oosterschelde en de Brabantse Wal.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.
Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nog onbekend.

3.2.2 NNN

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6. Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 25 meter.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.3 Beschermde houtopstanden bebouwingscontour houtkap

Er is bij voorliggend planvoornemen geen sprake van aantasting van houtopstanden. Er zijn voor wat die houtopstanden betreft geen vervolgstappen aan de orde. Wel dient mogelijk rekening gehouden te worden met het aanvragen van een kapvergunning bij de gemeente Tholen.

3.4 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Het meenemen van biodiversiteit, door het behouden van aanwezige natuurwaarden en deze te vergroten, verbeteren of verbinden, kan van grote meerwaarde zijn binnen een project. Het kan zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving en levert integrale kansen ten aanzien van duurzaamheids- en klimaatadaptatie doelen, zoals waterretentie, hittestress beperking, luchtzuivering, etc. Daarnaast kan het bijdragen aan acceptatie van het plan door de omgeving/omwonenden.

Binnen het plan hebben we diverse mogelijkheden gezien voor het toevoegen van natuurwaarden en daarmee biodiversiteit. Hierbij kan gedacht worden het versterken van de aanwezige groenstructuur door aanplant van inheemse bomen en struiken of de ontwikkeling van kruidenrijke- en bloemrijke vegetaties, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, het plaatsen van verblijfplaatsen/nestplaatsen voor soorten zoals vleermuizen, gierzwaluwen, bunzingen en wezels. Ook kan aanvullend (voortplantings)biotoop voor soorten zoals de rugstreeppad worden aangelegd. Indien gewenst kunnen deze mogelijkheden verder uitwerken in een biodiversiteitsadvies.

Literatuurlijst

BIJ12, 2017. Kennisdocument buizerd (*Buteo buteo*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2024. Kennisdocument Kleine marterachtigen bunzing - hermelijn – wezel. Versie 1.1, juli 2024.

[REDACTED], 2023. Onderzoeksprotocol vlinders en libellen. Rapport VS2023.058, De Vlinderstichting, Wageningen. December 2023.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2023. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie nov 2023).

Provincie Zeeland, 2024. Atlas van Zeeland. Gevonden op: <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>

Provincie Utrecht, 2024. Toetsingskader Bescherming van de haas bij flora- en fauna-activiteiten in de provincie Utrecht. 10 juni 2024.

RAVON, 2023. Basisrapport Rode Lijst amfibieën en reptielen volgens Nederlandse en IUCN-criteria. December 2023.

Overig

NDFP

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2024.0.1.

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving; de Omgevingswet (Ow) en het beleidskader. Naast bescherming vanuit de Ow zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De aanwijzing en bescherming van het NNN gebeurt in de Omgevingsverordening.

Ow - Algemeen

De Ow is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Ow beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten kunnen een loketfunctie hebben. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Ow richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Ow - Soortbescherming

In de Ow is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie geldt een vergunningsplicht bij verschillende schadelijke handelingen die zijn vermeld in artikel 11.37, 11.46 en 11.54 Bal van de Ow. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) Vogels (artikel 11.37 Bal);
- 2) Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal);
- 3) Andere soorten (artikel 11.54 en bijlage IX, onder A en onder B Bal).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 Bal, Ow)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 11.37 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen het optreden van schadelijke handelingen. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal, Ow)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.46 Bal e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Ow is het mogelijk om voor strikt beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 11.46 Bal bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht bij schadelijke handelingen uit artikel 11.46 Bal.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen artikel 11.46 Bal van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 11.54 Bal, Ow)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage IX, onder A en onder B Bal van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De schadelijke handelingen zijn vastgelegd in artikel 11.54 Bal e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van een vergunningsplicht bij schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 11.27 Bal) Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee als gevolg van het voornemen schadelijke handelingen in artikel 11.54 Bal optreden, dient een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Ow bij het optreden van schadelijke handelingen een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd. De omgevingsvergunning kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 311.37, 11.46 en 11.54 Bal).				
Vergunningsgronden		Artikel 11.37 Bal	Artikel 11.46 Bal	Artikel 11.54 Bal en bijlage IX
		Vogels	Strikt beschermde soorten	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 11.27 Bal van de Ow. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Ow - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 11.1 tot en met 11.9 Bal van de Ow. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Ow regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Ow maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden en vaststelling geometrische begrenzing (artikel 2.44 lid 4 Ow en artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden (actueel en potentieel) (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan
 - de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
 - tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

‘Nee, tenzij’-principe

Het ‘nee, tenzij’-principe (uit het Barro) vervalt onder de Omgevingswet. In het Bkl wordt niet langer gesproken over reële alternatieven en groot openbaar belang (als voorwaarde de of een voornemen met effect op NNN toch doorgang kan vinden). Volgens de Nota van Toelichting volgt echter uit het algemene zorgplichtartikel van 1.7 Ow dat:

- Negatieve gevolgen moet en worden voorkomen en beperkt
- Als dat niet of onvoldoende mogelijk is dan kan de activiteit alleen worden gerealiseerd als daarmee een zeker belang is gemoeid

In het Bkl staat dat negatieve gevolgen tijdig moeten worden gecompenseerd (art 7.8 lid 2 Bkl). Volgens de Nota van toelichting betekent dat niet dat de compensatie gereed moet zijn op het moment van de aantasting. Compensatie moet in ieder geval zijn geborgd. Kan in provinciale verordening nader worden ingevuld.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Daarin kan alsnog een “nee, tenzij-afweging” opgenomen zijn. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen. De Rijkslijn zoals was verwoord in het SVIR en Barro dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking kan ook in de provinciale omgevingsverordening worden vastgelegd.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 2.44 lid 5 van de Ow (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 2.44 lid 5 Ow

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Ow - Beschermde houtopstanden

De bescherming houtopstanden heeft (had vanuit de Boswet en Wet natuurbescherming) tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Het begrip houtopstand wordt in de Omgevingswet gedefinieerd als zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend. De beperkingen uit de Wnb, dat het moet gaan om een oppervlakte grond van minstens 10 are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen is opgenomen in par. 11.3.1 Bal.

Individuele bomen vallen dus niet onder het begrip 'houtopstand', en worden dus niet door de regels van het Bal beschermd. De gemeente kan deze bomen wel beschermen door regels hieromtrent op te nemen in het omgevingsplan.

Artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bevat de opdracht om in het omgevingsplan een bebouwingscontour houtkap (voorheen bebouwde kom houtopstanden Wnb) aan te wijzen aansluitend aan stedelijk gebied. Deze aanwijzing werkt door in de toepassing van afdeling 11.3 van het Bal: binnen de bebouwingscontour geldt die afdeling niet.

De grens van de bebouwingscontour houtkap is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwingscontour houtkap. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op. De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwingscontour houtkap voor de Ow. De begrenzing van de bebouwingscontour houtkap in de zin van de Ow dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwingscontour houtkap heeft vastgesteld, is het Bal overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Bescherming buiten de bebouwingscontour houtkap

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in paragraaf 11.3.1 en 11.3.2 Bal (artikel 11.111 t/m 11.133). De algemene regels over het vellen van houtopstanden uit het Bal zijn echter alleen van toepassing buiten de 'bebouwingscontour houtkap' zoals die is opgenomen in het omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in bepaalde gevallen voor het vellen van een houtopstand een meldplicht en een herplantplicht toepasselijk (zie paragraaf 11.3.2 Bal):

- melding voor het vellen van een houtopstand (artikel 11.126 Bal).
- herplantplicht (artikel 11.129 Bal)

Bevoegd gezag is normaal gesproken GS (zie artikel 11.113 Bal) en in sommige situaties de minister van LNV (artikel 11.114 Bal en artikel 4.12 van het Omgevingsbesluit).

In de volgende gevallen geldt op grond van het Bal geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen (art. 11.111, lid 2 Bal):

- periodiek vellen van vriend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of vriend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Ow;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;

- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Omgevingsvergunning-Natura 2000-activiteit, een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Wel kan de gemeente in die gevallen regels opnemen in het omgevingsplan.

Bescherming binnen de bebouwingscontour houtkap

Houtopstanden waren tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit was vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en soms ook een bomenverordening van de betreffende gemeente. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de Algemene plaatselijke verordening (APV) en de bomenverordening. Het kappen van een boom wijzigt de fysieke leefomgeving. Regels over de activiteit kappen moeten dus naar het Omgevingsplan.

Gemeenten kunnen zonder beperking in het Omgevingsplan regels stellen over houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en over de andere houtopstanden die in artikel 11.111, tweede lid Bal zijn genoemd (houtopstanden op erven en in tuinen, windschermen om boomgaarden etc.). Binnen de bebouwingscontour houtkap gelden namelijk uitsluitend de in het omgevingsplan gestelde regels over de kap van bomen (Stb. 2020, nr. 22, p. 157).

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar vogels (artikel 11.37 Bal) strikt beschermde soorten (artikel 11.46 Bal) en 'andere' beschermde soorten (artikel 11.54 Bal en Bijlage IX). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing worden geen conclusies getrokken wat betreft de verwachte aanwezigheid van Rode Lijst-soorten in (de directe omgeving van) het plangebied.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd². Hierbij is nagegaan of er in de periode 2019-2024 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 5 km rondom het plangebied. Daarnaast is ook de Verspreidingsatlas gebruikt. Deze atlas maakt gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2024.0.1) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de

² Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (oktober 2024) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijke effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Ow

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Ow. Indien onder de Ow beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Ow beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Bijlage 23 Rode lijst soorten uit NDFF

Bijlage 3 Rode lijst soorten uit NDFF

Rode Lijst soorten waarvan waarnemingen in de NDFF bekend zijn in het plangebied	
Soortgroep	Soort
Vogels	Huiswaluw
	Tureluur
	Veldleeuwerik
	Grote lijster
	Patrijs
	Wintertaling
Zoogdieren	Haas
Planten	Graskers
	Kamgras
	Limnephilus
	Moeraswespenorchis
	Groot takmos

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl